

BOSNA I HERCEGOVINA  
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA  
BOSNE I HERCEGOVINE  
Broj: 96 o P 101351 18 GŽ  
Brčko, 04.03.2019. godine

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Klaić Ilje, kao predsjednika vijeća, Lucić Josipe i Kadrić Zijada, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.F. iz B., koga zastupa punomoćnik K.V., advokat iz Kancelarije ..., protiv tuženog M.A. iz B., koga zastupa punomoćnik O.D., advokat iz B., radi izdržavanja, odlučujući o žalbi tužitelja, izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 101351 16 P od 27.07.2018. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 04.03.2019. godine, donio je slijedeće

## R J E Š E N J E

Žalba tužitelja M.F. iz B. se UVAŽAVA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 101351 16 P od 27.07.2018. godine UKIDA i predmet vraća istom sudu na ponovno suđenje.

## Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 101351 16 P od 27.07.2018. godine (u daljem tekstu prvostepena presuda) odlučeno je kako slijedi:

„I Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

Obavezuje se tuženi da tužitelju, na ime doprinosa za izdržavanje, mjesečno isplaćuje novčani iznos od 300,00 KM, počev od 29.12.2016. godine, kao dana podnošenja tužbe pa nadalje, svakog prvog do petog u mjesecu za protekli mjesec na ruke tužitelja, sve dok za to postoje zakonski uslovi ili do drugačije odluke suda, te da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka, a sve u roku od 15 dana po prijemu presude.

II Obavezuje se tužitelj da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.000,00 KM u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.“

Protiv prvostepene presude, tužitelj M.F. iz B. (u daljem tekstu tužitelj) blagovremeno je izjavio žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka,

pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, a žalbu je izjavio i protiv odluke o troškovima parničnog postupka, s prijedlogom ovom sudu da žalbu uvaži i prvostepenu presudu ili preinači i usvoji tužbeni zahtjev ili ukine i „sam održi raspravu“.

Tuženi M.A. iz B. (u daljem tekstu tuženi) nije odgovorio na žalbu.

Nakon što je ispitao prvostepenu presudu u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14, u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je ocijenio da je žalba osnovana i odlučio je kao u izreci ovog rješenja iz razloga koji slijede:

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je zahtjev (tužbeni zahtjev) tužitelja da sud obveže tuženog (sina) da za njegovo izdržavanje plaća mjesečno iznos od 300,00 KM.

Tužbenom zahtjevu, tuženi je iskazao protivljenje tvrdnjom da nisu ispunjeni zakonski uvjeti za njegovo obvezivanje da izdržava tužitelja stoga što tužitelj ima redovna mjesečna primanja (penziju) i vlasnik je nekretnina „od čije prodaje može obezbijediti dodatna sredstva“, a da nije dostavio ni dokaze o nesposobnosti za rad.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu, polazeći od činjeničnih tvrdnji na kojima je tužitelj utemeljio tužbeni zahtjev i činjeničnih tvrdnji i argumenata sa kojima se tuženi suprostavio tužbenom zahtjevu i pozivajući na rezultate rasprave (dokaze koji su trebali potvrditi ili pobiti njihove zahtjeve i navode):

da je tuženi sin tužitelja i da živi u A.,

da je tužitelj star 85 godina i „da ima određene zdravstvene probleme“,

da je tužitelj, osim što je korisnik penzije u iznosu od 326,00 KM mjesečno, vlasnik nekretnine u B. koja prema njegovoj procjeni vrijedi oko 100.000,00 KM,

obzirom da je tužitelj vlasnik nekretnine, prvostepeni sud je zaključio da „potrebna sredstva za vlastito zbrinjavanje može ostvariti iz vlastite imovine (izdavanjem dijela iste u zakup, zaključivanjem ugovora o doživotnom izdržavanju i sl.)“ i da stoga „tuženi nije dužan izdržavati tužitelja kao roditelja“,

a, obzirom da tužitelj u postupku nije dokazao ni da li je tuženi u mogućnosti davati izdržavanje i da je iz uvjerenja firme M.A.GmbH od 18.05.2018. godine samo razvidno „da je tuženi zaposlen u istoj“, a da „ne stoje podaci da li je ... u stalnom radnom odnosu, visini plaće“,

prvostepeni sud je u konačnom zaključio „da se ima smatrati neosnovanim predmetni tužbeni zahtjev, zbog neispunjenja uslova koje propisuje“ odredba

člana 198. Porodičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 23/07, u daljem tekstu Porodični zakon) i odbio je tužbeni zahtjev,

dok je odluku o troškovima parničnog postupka donio primjenom odredbe člana 119. stav 1. Zakona o parničnom postupku.

Ovo su u bitnom razlozi prvostepenog suda zbog kojih je odlučio kao u izreci svoje presude.

U žalbi izjavljenoj protiv prvostepene presude, kroz istaknute žalbene razloge tužitelj u bitnom tvrdi da je prvostepeni sud pogrešno zaključio da ne ispunjava uvjete iz odredbe stava 1. člana 198. Porodičnog zakona i da nema pravo na izdržavanje od tuženog (sina), a da je na osnovu pravilne ocjene dokaza i ostalog procesnog materijala trebao suprotno zaključiti i da je propustio zauzeti stav o odlučnim činjenicama koje se tiču tužbenog zahtjeva (nije uzeo u obzir da je on star i bolestan i s tim u vezi nije utvrdio njegove potrebe i stavio ih u korelaciju sa njegovim prihodima i mogućnostima da iz imovine ostvaruje sredstva za život).

Takve tvrdnje tužitelja iznesene u žalbi protiv prvostepene presude, ovaj sud je našao osnovanim, jer je prvostepeni sud za pravilnu primjenu materijalnog prava propustio da utvrdi sve relevantne (odlučne) činjenice za presuđenje o tužbenom zahtjevu.

Naime, odredbom člana 198. stav 1. Porodičnog zakona propisano je da roditelj koji je nesposoban za rad, a nema dovoljno sredstava za život ili ih ne mogu ostvariti iz svoje imovine, ima pravo na izdržavanje od punoljetnog djeteta, a u stavu 2. stoji da se dijete može osloboditi obveze izdržavanja ako roditelj bez opravdanih razloga nije njega izdržavao kad je bio obvezan.

Međutim, i pored toga što je utvrdio da je tužitelj star 85 godina i da „ima određene zdravstvene probleme“, da je korisnik penzije u iznosu od 326,00 KM, prvostepeni sud je propustio utvrditi koje i kolike su njegove potrebe za život uzimajući u obzir njegove godine i potom da li sredstva za život, opet obzirom na njegove godine, može ostvariti iz imovine (obiteljske kuće i dvorišta).

Jer, zakon je jasan, odnosno odredba člana 214. Porodičnog zakona propisuje da u postupku za izdržavanje „sud će utvrditi ukupan iznos sredstava potrebnih za izdržavanje“ (stav 1), dok u stavu 2. određuje šta će sud uzeti u obzir prilikom utvrđivanja potreba, a u stavu 3. propisuje obvezu suda da utvrdi mogućnost osobe koja je dužna davati izdržavanje, što je takođe propušteno utvrditi.

Imajući u vidu citirane zakonske odredbe Porodičnog zakona (odredbe članova 198. i 214.) ovaj sud drži da je prvostepeni sud izveo preuranjen zaključak o neosnovnosti tužbenog zahtjeva, jer je propustio da ispita i utvrdi, imajući u vidu životno doba tužitelja, kolike su potrebe tužitelja, da li penzija može

zadovoljiti njegove potrebe i da li može iz svoje imovine obezbijediti sredstva za život i da li tuženi može davati izdržavanje i u kojem iznosu.

Dakle, prvostepeni sud prilikom rješavanja ove pravne stvari postupak nije usmjerio na razjašnjenje biti spora i utvrđivanje relevantnih činjenica sukladno gore citiranim odredbama Porodičnog zakona po kojima se postavljeni tužbeni zahtjev raspravlja i prosuđuje. Zbog pogrešnog pravnog pristupa postoji nezakonito postupanje prvostepenog suda, jer je time onemogućio stranke da raspravljaju pred sudom o činjenicama koje su od značaja za pravilnu primjenu materijalnog prava i donošenje zakonite odluke. Ovakvo nezakonito postupanje prvostepenog suda ima karakter relevantne povrede parničnog postupka iz odredbe člana 318. Zakona o parničnom postupku, na koju je tužitelj ukazao u žalbi.

Kako se ovakav propust prvostepenog suda ne može otkloniti ni preinačenjem prvostepene presude jer nisu utvrđene sve odlučne činjenice i okolnosti za presuđenje o tužbenom zahtjevu, a ni otvaranjem rasprave pred ovim sudom, jer bi tako strankama bilo uskraćeno pravo na redovan pravni lijek i onemogućeno da raspravljaju pred sudom, valjalo je primjenom odredbe člana 336. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbu tužitelja uvažiti, prvostepenu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Prvostepeni sud će u ponovnom postupku, imajući u vidu primjedbe i napomene iznesene u ovom rješenju, pravilnom ocjenom izvedenih dokaza i eventualno po potrebi izvođenjem novih dokaza potpuno i pravilno utvrditi sve činjenice od odlučnog značaja za pravilnu primjenu relevantnih odredbi Porodičnog zakona i donijeti novu presudu i sukladno odredbi člana 130. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odlučiti o svim troškovima parničnog postupka.

**PREDSJEDNIK VIJEĆA**

**Iljo Klaić**